

**REGULAMIN
ORGANIZACJI WYCIECZEK SZKOLNYCH**

Podstawa prawna:

- 1) Rozporządzenie MEN z 25 maja 2018 r. w sprawie *warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1055)
- 2) Ustawa *Prawo oświatowe* z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 i 1000)
- 3) Statut szkoły

**§ 1
Zasady ogólne**

1. Wycieczki i inne formy turystyki są formą działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.
2. Przy organizowaniu i przeprowadzaniu wycieczek współdziałają nauczyciele, rodzice i uczniowie.

§ 2

Cele organizowania krajoznawstwa i turystyki

Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu w szczególności:

- a) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
- b) poznawanie kultury i języka innych państw;
- c) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
- d) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
- e) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
- f) podnoszenie sprawności fizycznej;
- g) poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie;
- h) upowszechnianie form aktywnego wypoczynku;
- i) przeciwdziałanie patologii społecznej;
- j) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

§ 3

Formy organizowania krajoznawstwa i turystyki

1. Krajoznawstwo i turystyka może być organizowana w szczególności w ramach zajęć dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczych z wyjątkiem ferii i przerw świątecznych.
2. Organizowanie krajoznawstwa i turystyki może przyjmować następujące formy:
  - a) wycieczki przedmiotowe – inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach jednego lub kilku przedmiotów, w tym wyjazdy do kin, teatrów;
  - b) wycieczki krajoznawczo-turystyczne o charakterze interdyscyplinarnym, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, organizowane w celu nabywania wiedzy o otaczającym środowisku i umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce;
  - c) specjalistyczne wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego, sprawnościowego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, a program wycieczki przewiduje intensywną aktywność turystyczną i fizyczną.

§ 4

Wycieczki zagraniczne

1. Szkoły mogą organizować wycieczki zagraniczne w formach, o których mowa w §3 ust.2.
2. Zgodę na zorganizowanie wycieczek, o których mowa w ust. 1, wyraża dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny przekazując kartę wycieczki.
3. Szkoła ma obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczeniową od NNW i kosztów leczenia na rzecz osób biorących udział w wycieczce.
4. Kierownik wycieczki lub co najmniej jeden opiekun zna język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w krajach tranzytowych i kraju docelowym.

§ 5

Warunki i zasady organizacji wycieczki

1. Organizację i program wycieczki dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
2. Zgodę na zorganizowanie wycieczki wyraża dyrektor szkoły, zatwierdzając kartę wycieczki i pozostałą dokumentację zgodnie z obowiązującymi wzorami.
3. Dyrektor szkoły wyznacza kierownika i opiekunów wycieczki spośród pracowników pedagogicznych szkoły.

4. W zależności od celu i programu wycieczki opiekunem wycieczki może być także osoba niebędąca pracownikiem pedagogicznym szkoły, wyznaczona przez dyrektora szkoły.
5. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na łączenie funkcji kierownika i opiekuna wycieczki.
6. W przypadku specjalistycznej wycieczki krajoznawczo-turystycznej, o której mowa w § 3 ust. 2c, kierownik i opiekunowie wycieczki są zobowiązani posiadać udokumentowane przygotowanie zapewniające bezpieczną realizację programu wycieczki.
7. Kierownik wycieczki uzgadnia termin i cel wycieczki z dyrektorem szkoły.
8. Po uzgodnieniu terminu z dyrektorem, kierownik wycieczki pobiera pakiet dokumentów do wypełnienia:
  - a) wzór karty wycieczki wraz z harmonogramem,
  - b) wzór listy uczestników,
  - c) wzór zgody rodziców na uczestnictwo dziecka w wycieczce wraz z upoważnieniem do udzielenia dziecku pomocy lekarskiej,
  - d) wzór oświadczenia kierownika wycieczki i opiekunów w sprawie odpowiedzialności za zdrowie i życie uczestników wycieczki,
  - e) regulamin wycieczki,
  - f) wzór rozliczenia z wycieczki.
9. Wypełnioną dokumentację kierownik wycieczki składa u dyrektora w celu zatwierdzenia co najmniej na 3 dni przed terminem wyjazdu.
10. Wycieczka musi być należycie przygotowana pod względem programowym i organizacyjnym, a także omówiona ze wszystkimi uczestnikami w zakresie: celu, trasy, harmonogramu i regulaminu, w tym zasad bezpieczeństwa oraz zachowania uczniów podczas wycieczki.
11. Warunkiem wyjazdu jednej klasy na wycieczki jest co najmniej 80 % udział uczniów.
12. Udział uczniów niepełnoletnich w wycieczkach wymaga zgody ich rodziców wyrażonej w formie pisemnej. Podpisane oświadczenia przechowuje kierownik wycieczki.
13. Rodzice najpóźniej dwa dni przed wycieczką powinni być pisemnie powiadomieni o:
  - a) miejscu i godzinie zbiórki na wycieczkę,
  - b) miejscu i przewidywanej godzinie powrotu z wycieczki,
  - c) dokładnym adresie pobytu wraz z numerem telefonu.
14. W wycieczkach, bez osobistej obecności rodzica, nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
15. Rodzice zobowiązani są poinformować kierownika wycieczki o stanie zdrowia dziecka, prowadzonym leczeniu, ewentualnych alergiach i innych przeciwwskazaniach.
16. Uczestnicy wycieczki powinni być ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków.
17. Uczniowie niepełnosprawni, o ile nie ma zdrowotnych przeciwwskazań lekarskich, mogą brać udział w wycieczkach, a organizatorzy powinni zapewnić im warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności.
18. Rozliczenia kosztów wycieczki dokonuje kierownik wycieczki. Z rozliczeniem zapoznaje uczniów. Rozliczenie przechowuje się wraz z dokumentacją wycieczki do końca roku szkolnego w sekretariacie szkoły.

§ 6

Opieka w czasie wycieczki

1. Opiekę nad uczniami biorącymi udział w wycieczce sprawuje kierownik i opiekunowie grupy.
2. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać.
3. Wymagana liczba opiekunów na wycieczkach:
  - a) pieszych w obrębie tej samej miejscowości – 1 na 25 uczniów,
  - b) przy użyciu środków komunikacji miejskiej i międzymiastowej - 1 na 15 uczniów,
  - c) autokarowych - 1 na 15 uczniów,
  - d) autokarowych w jednym konkretnym celu (kino, teatr, wystawa) - 1 na 25 uczniów,
  - e) środkami PKP - 1 opiekun w każdym przedziale (np. 1 na 7 osób w drugiej klasie),
  - f) specjalistyczne wycieczki krajoznawczo-turystyczne (wycieczki rowerowe, rajdy górskie, spływy kajakowe) - 1 opiekun na 10 uczniów,
  - g) górskie powyżej 1000 m n. p. m. - 1 na 10 uczniów,
  - h) jeżeli w grupie są uczniowie niepełnosprawni, to w zależności od rodzaju niepełnosprawności, może być zapewniona dodatkowa opieka dostosowana do potrzeb uczniów.
4. Wycieczki piesze lub narciarskie na terenach górskich, leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody oraz leżących powyżej 1000 m. n. p. m. lub których zagospodarowanie rekreacyjno-sportowe kwalifikuje do uprawiania turystyki, rekreacji ruchowej i sportu w górach, mogą prowadzić wyłącznie górscy przewodnicy turystyczni.
5. W wycieczkach rowerowych mogą brać udział uczniowie posiadający kartę rowerową. Długość dziennych odcinków trasy nie powinna przekraczać 20 km. Należy wybierać ścieżki rowerowe bądź drogi o małym natężeniu ruchu.
6. Zabrania się prowadzenia wycieczek z młodzieżą podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi.
7. Niedopuszczalne jest urządzanie ślizgawek i lodowisk na rzekach, stawach, jeziorach i innych zbiornikach wodnych.
8. W czasie gwałtownego załamania warunków pogodowych, należy wycieczkę odwołać.
9. Nie wolno uczestnikom wycieczki zezwalać na kąpiel, pływanie na łodziach, kajakach jeżeli nie zostało to uwzględnione w programie wycieczki.
10. Jeżeli specyfika wycieczki tego wymaga, jej uczestników zaznajamia się z zasadami bezpiecznego przebywania nad wodą lub w górach.
11. Osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki mogą pływać oraz kąpać się tylko w obrębie "kąpielisk" i "pływalni" w rozumieniu przepisów określających warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
12. Nauka pływania może odbywać się tylko w miejscach specjalnie do tego celu wyznaczonych i przystosowanych.

13. Uczącym się pływać i kąpiącym się zapewnia się stały nadzór ratownika lub ratowników i ustawiczny nadzór opiekuna lub opiekunów ze strony szkoły.
14. Kajaki i łodzie, z których korzystają uczestnicy wycieczek, wyposaża się w sprzęt ratunkowy.
15. Ze sprzętu pływającego korzystają jedynie osoby przeszkolone w zakresie jego obsługi oraz posługiwania się wyposażeniem ratunkowym.
16. Niedopuszczalne jest używanie łodzi i kajaków podczas silnych wiatrów.
17. Do obowiązku kierowników i opiekunów, których uczestnicy korzystają z ogólnodostępnych kąpielisk i pływalni, należy dodatkowo:
  - a) zapoznanie uczestników z regulaminem danego kąpieliska lub pływalni oraz czuwanie nad jego ścisłym przestrzeganiem,
  - b) uzgodnienie z kierownikiem kąpieliska lub pływalni warunków i sposobu korzystania z kąpieliska lub pływalni zapewniających bezpieczeństwo uczestnikom.
18. Przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz przybycia do punktu docelowego, należy bezwzględnie sprawdzić stan liczbowy uczniów.
19. Długość trasy i tempo należy dostosować do wydolności najsłabszego uczestnika każdej wycieczki.
20. W przypadku, gdy podczas trwania wycieczki miał miejsce wśród jego uczestników wypadek, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.

§ 7

Obowiązki kadry i uczestników

1. Do obowiązków kierownika wycieczki należy:
  - a) przed planowanym wyjazdem uzyskanie zgody dyrektora na organizację wycieczki;
  - b) opracowanie programu i regulaminu wycieczki oraz przygotowanie wymaganej dokumentacji (jeżeli jest przewidziany nocleg, należy dołączyć adres i numery telefonów);
  - c) zapoznanie uczniów, rodziców i opiekunów z programem i regulaminem wycieczki oraz poinformowanie ich o celu i trasie wycieczki;
  - d) zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie;
  - e) zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków ich przestrzegania, a jeżeli specyfika wycieczki tego wymaga należy zaznajomić jej uczestników z zasadami bezpiecznego przebywania nad wodą lub w górach;
  - f) określenie zadań opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub imprezy;
  - g) nadzór nad zaopatrzeniem uczestników w niezbędny sprzęt i ekwipunek oraz posiadanie apteczki pierwszej pomocy;
  - h) organizacja transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników;

- i) na kilka dni przed wyjazdem na wycieczkę autokarową powyżej 100 km kierownik wycieczki ma obowiązek zgłosić na policję prośbę o kontrolę pojazdu;
  - j) podział zadań dla uczestników;
  - k) posiadanie przy sobie listy wszystkich uczestników w szczególności z numerami telefonów do rodziców;
  - l) udzielenie natychmiastowej pomocy w razie wypadku, w szczególnym wypadku wezwanie pogotowia oraz powiadomienie rodziców i dyrektora szkoły,
  - m) dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy;
  - n) podsumowanie, ocena i rozliczenie finansowe imprezy po jej zakończeniu.
2. Dokumentowanie wycieczek:
- a) obowiązkowo - formalna dokumentacja, o których mowa w §5 ust.8)
  - b) nieobowiązkowo - nieformalna, świadcząca o efektach wycieczki (film, kronika, album, wystawa fotografii lub pamiątek, relacje w prasie szkolnej lub innej, opisy, eksponaty);
3. Do obowiązków opiekuna wycieczki należy:
- a) sprawdzanie stanu liczbowego jej uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego;
  - b) opieka nad powierzonymi mu uczniami;
  - c) współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki/imprezy;
  - d) nadzór nad przestrzeganiem regulaminu przez uczestników ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
  - e) nadzorowanie wykonywania zadań przydzielonych uczniom;
  - f) wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika;
  - g) sprawdzenie, czy wyposażenie pokoi spełnia wymagania, a otoczenie miejsca noclegu jest bezpieczne.
4. Uczestnik wycieczki jest zobowiązany:
- a) przybyć na miejsce zbiórki najpóźniej 20 min. przed wyjazdem;
  - b) swoje przybycie zgłosić kierownikowi wycieczki;
  - c) poinformować opiekuna wycieczki o ewentualnym złym samopoczuciu;
  - d) wykonywać polecenia kierownika, opiekunów, pilota i przewodnika;
  - e) przestrzegać zakazu palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających,
  - f) korzystać z urządzeń elektronicznych jedynie w czasie wskazanym przez kierownika/opiekunów wycieczki;
  - g) w środkach transportu zająć miejsce wyznaczone przez opiekuna;
  - h) nie zaśmiecać pojazdu;
  - i) korzystać z urządzeń technicznych zgodnie z ich przeznaczeniem;
  - j) w czasie postoju i zwiedzania nie oddalać się od grupy bez zgody opiekuna;
  - k) dbać o higienę i schludny wygląd;
  - l) nie oddalać się z miejsca zakwaterowania bez zgody opiekuna;
  - m) w czasie przebywania w schroniskach i innych obiektach noclegowych przestrzegać postanowień i regulaminów tych obiektów;
  - n) zachowywać się zgodnie z ogólnymi zasadami dobrego wychowania i kultury;

- o) pomagać słabszym i być zycziwym wobec innych uczestników.
- 5. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z zasadami ustalania ocen zachowania zawartymi w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.
- 6. W przypadku naruszenia przez ucznia §7 ust. 4 pkt e regulaminu, zawiadamia się jego rodziców oraz dyrektora szkoły. Rodzice zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki. W przypadku konieczności wezwania karetki w związku z naruszeniem tego punktu regulaminu, kosztami obciążani są rodzice/prawni opiekunowie.
- 7. Przed wycieczką jej uczestnicy potwierdzają znajomość regulaminu podpisem na liście.

§ 8

Zasady bezpiecznego zachowania się na drodze i w środkach transportu podczas wycieczek szkolnych

- 1. Zasady poruszania się po drogach:
  - a) w czasie trwania wycieczki wszyscy podporządkowują się poleceniom, nakazom i zakazom kierownika wycieczki i opiekunów;
  - b) uczestnicy wycieczki powinni być wyposażeni w odblaskowe emblematy, opaski lub kamizelki;
  - c) wszyscy uczestnicy wycieczki idą zwartą grupą (parami), na początku grupy idzie kierownik wycieczki jako prowadzący, następnie najmłodszy i najniższy uczestnicy wycieczki, do których należy dostosować tempo marszu, zaś na końcu idą najstarsi uczestnicy wraz z jednym z opiekunów;
  - d) w przypadku małych grup, uczestnicy idą lewym poboczem drogi lub szosy, kolumny poruszają się prawym poboczem drogi lub szosy, a po zmroku są oświetlone latarkami. w czasie marszu należy zwracać uwagę na poruszające się po drodze pojazdy;
  - e) nikt z uczestników nie odłącza się od grupy;
  - f) w czasie wycieczki na terenie miasta uczestnicy poruszają się wyłącznie po chodnikach, również zwartą grupą;
  - g) uczestnicy wycieczki przekraczają jezdnię jedynie w miejscach do tego przeznaczonych (pasy dla pieszych).
- 2. Środkami transportu mogą być:
  - a) wynajęty autokar,
  - b) pociąg,
  - c) środki komunikacji miejskiej i międzymiastowej.
- 3. Zasady bezpieczeństwa w czasie korzystania ze środków transportu:
  - a) wycieczka autokarowa:

Jeden z opiekunów wsiada pierwszy, ustala kolejność zajmowania miejsc i siada przy drzwiach z przodu autobusu. Drugi z opiekunów wsiada ostatni i zajmuje miejsce z tyłu autokaru przy drzwiach. Przed odjazdem należy sprawdzić listę obecności. W czasie jazdy uczestnicy wycieczki siedzą na wyznaczonych miejscach i zapinają pasy bezpieczeństwa, jeżeli autokar jest w nie wyposażony. Przy wysiadaniu z autokaru - pierwszy wysiada opiekun i stojąc przy drzwiach ustawia młodzież, zwraca uwagę, aby nie przebiegała przez jezdnię. Uczestnicy wycieczki zostawiają porządek w autokarze i zabierają swoje rzeczy. Drugi z

opiekunów wysiada ostatni - sprawdza autokar. Po wyjściu z autobusu należy uformować grupę i sprawdzić listę obecności.

b) jazda pociągiem/tramwajem:

W porozumieniu z kierownikiem pociągu należy zabezpieczyć drzwi w wagonie, w którym jadą dzieci. Jeżeli konieczny jest podział uczestników wycieczki na grupy, należy dokonać tego wcześniej i ustalić zasady. W każdym przedziale powinna znajdować się dorosła osoba. Kierownik wycieczki wsiada pierwszy, rozdziela dzieci i opiekunów w przedziałach, sprawdza listę obecności. Wyznaczony opiekun wsiada ostatni. W czasie jazdy pociągiem uczestnikom nie wolno otwierać okien i wychylać się, należy zachować porządek i czystość. Przy wysiadaniu - pierwszy wysiada opiekun i na peronie ustawia młodzież. Drugi z opiekunów wysiada ostatni sprawdzając przedziały. Po uformowaniu grupy sprawdza listę obecności.

c) jazda autobusem i innymi środkami miejskiej komunikacji zbiorowej:

Opiekun wycieczki wsiada pierwszy i wyznacza obszar zajmowania miejsc. W przypadku braku miejsc siedzących pilnuje, aby każdy z uczestników miał dostęp do uchwyty i poręczy. Pomaga w kasowaniu biletów, jeżeli nie został zakupiony bilet zbiorowy. Drugi opiekun wsiada ostatni. Przy wysiadaniu pierwszy wysiada opiekun i na przystanku ustawia uczestników. Drugi opiekun wysiada ostatni. Po uformowaniu grupy sprawdza listę obecności.

§ 9

Finansowanie wycieczek

1. Szkolna działalność w zakresie krajoznawstwa i turystyki jest finansowana ze środków pozabudżetowych, w szczególności:
  - a) z odpłatności uczniów biorących w niej udział,
  - b) ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły,
  - c) ze środków wypracowanych przez uczniów,
  - d) ze środków przekazanych przez Radę Rodziców, a także osoby fizyczne i prawne,
  - e) ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów.
2. Kierownicy i opiekunowie wycieczek nie ponoszą kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia. Wydatki z tego tytułu pokrywa się ze środków, o których mowa w ust. 1.
3. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swojego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia kosztów w wysokości kalkulowanej na zadeklarowaną liczbę uczestników, np. transport.

§ 10 Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych, mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez wychowawcę lub dyrektora szkoły.
2. Listę tych uczniów wraz z rubrykami do odnotowania frekwencji wychowawca przekazuje wychowawcy oddziału, do którego przypisany jest uczeń na czas wycieczki klasowej.

3. Na odstępstwa od wyżej wymienionych punktów regulaminu musi wyrazić zgodę dyrektor szkoły.
4. Sprawy nie objęte regulaminem rozstrzyga się na podstawie przepisów nadrzędnych stanowiących podstawę jego opracowania.
5. Zasady turystyki kwalifikowanej i obozów wędrownych określają odrębne przepisy.

Załączniki:

- Nr 1 - Karta wycieczki
- Nr 2 - Lista uczestników wycieczki
- Nr 3 - Zgoda rodziców na udział dziecka w wycieczce
- Nr 4 - Oświadczenie kierownika wycieczki
- Nr 5 - Oświadczenie opiekunów wycieczki
- Nr 6 - Informacje dla rodziców
- Nr 7 - Regulamin wycieczki przedmiotowej, w tym wyjazdu do: kina, teatru, muzeum
- Nr 8 - Regulamin jednodniowej wycieczki krajoznawczo-turystycznej
- Nr 9 - Regulamin kilkudniowej wycieczki /Zielonej szkoły/Białej szkoły
- Nr 10 - Regulamin wycieczki rowerowej
- Nr 11 - Rozliczenie finansowe wycieczki

